

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 50

от заседание, състояло се на 10.11.2008 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, Анюта Асенова, Бойчо Кулински, доц. д-р Маргарита Пешева, Мария Стефанова, Мая Вапцарова, Милен Вълков, доц. д-р Райна Николова.

ОТСЪСТВАЛИ: няма.

ДНЕВЕН РЕД:

Предложение от членовете на СЕМ: доц. д-р Маргарита Пешева, Бойчо Кулински и Милен Вълков с вх. № 013-147-23(07)/06.11.2008 г. относно промяна на началния час на редовните заседания на СЕМ във връзка със серия от работни дискусии, отнасящи се до предстоящото въвеждане на Директивата за аудиовизуалните услуги в ЗРТ в периода 11 ноември – 9 декември 2008 г., организирани от АБРО.

Начало на заседанието 10,00 часа, водено от Мария Стефанова, и.д. Председател на СЕМ, гл.експерт протоколист – Михаела Йоргова

Мария Стефанова поздрави колегите си и обясни повода за извънредното заседание – постъпилата докладна от Бойчо Кулински, Маргарита Пешева и Милен Вълков във връзка с предстоящата серия от дискусии на АБРО от 11 до средата на м. декември. Припомни, че на едно от предишните заседания (в предишния състав) Съветът е взел решение на Базата на писмото – покана от АБРО от 20.10.2008 г., в което са изброени всички теми на дискусиите, които ще се водят (във връзка с приемането на Директивата за аудиовизуални медийни услуги). Тогава СЕМ е решил, че който от съветниците се интересува, в съответния ден може да отсъства от заседание. Не такова обаче е мнението на вносителите на докладната и заради това предлага на това заседание Съветът да реши как ще постъпи.

Маргарита Пешева изложи мотивите за внасянето на докладната (надява се Бойчо и Милен да я подкрепят и допълнят). На първо място, това са постъпилите вече 3 писма от АБРО. Във второто писмо е казано, че СЕМ е единствената институция, която не е отговорила и не е потвърдила присъствието си на тези дискусии. В третото писмо СЕМ е поканен да направи самостоятелна презентация (през м. декември). Ако се изхожда от принципни съображения - и в ЗРТ и в Устройствения правилник на СЕМ е казано изрично, че СЕМ работи в много тясна връзка с държавните организации и институции и с институциите от неправителствения медиен сектор. Това е едно от главните задължения на регулаторния орган. Затова лично тя изказва безпокойство, че СЕМ не отговаря в делови порядък на всички институции, с които влиза в професионална кореспонденция. По отношение на АБРО, незнайно защо Съветът не е отговорил официално и затова се е наложило те да изпратят второ писмо. Това е първият проблем, т.е, при всички обстоятелства СЕМ трябва да има тясна връзка и взаимодействие с неправителствения сектор по професионален диалог и диалог на уважение. Припомни, че това е и политика на Съвета от 2001 г. насам. Вторият въпрос е, че тези работни дискусии са принципно важни за бъдещето и добрите практики в областта на медийната регулация и са много важни за дейността на регулаторния орган, който основно прилага ЗРТ. Новата директива ще се транспонира в медийния закон; тя би

могла да се транспонира огледално, с по-рестриктивни правила, но не и с по-либерални. Въобще, може да се обсъжда бъдещето на СЕМ като отделен самостоятелен регулаторен орган; да се обсъжда конвергенцията между КРС и СЕМ. Цяла серия много важни професионални въпроси – например, проблемът с авторските права, който е много важен. От тази гледна точка присъствието на членовете на СЕМ на тези работни дискусии, особено в обновения състав (Анна Хаджиева вече е позната в медийната общност – тя вече е била член на СЕМ, но колежката Аня Асенова тепърва ще се интегрира в медийната общност и присъствието и на старите и на новите членове на СЕМ по време на тези работни дискусии е принципиално важно, защото СЕМ „е с нулев авторитет в момента”. За голямо съжаление, вината е на всички съветници. Отново повтори, че СЕМ е с нулев авторитет – за протокола отбеляза, че Съветът е критикуван 2 пъти публично от премиера на Р България. Това не се е случвало по отношение на НСРТ и никога не се е случвало преди това по отношение на СЕМ. Два пъти е имало публична критика от премиера по отношение дейността на Съвета. Не подвежда членовете на СЕМ – и в пленарна зала и в КГОМ по време на избора на новите членове е имало много силна критика. („СЕМ се саморазпада”, „СЕМ се погребва” и т.н.) В общи линии, това, че Съветът е в криза и има много нисък авторитет е вярно и това не може да се отрече. Следователно, грижа на целия Съвет е да участва във всички професионални форуми, които се отнасят пряко до работата на Съвета. Същевременно, Устройственият правилник на СЕМ не позволява на съветниците да се самоотлъчват и да отсъстват от заседанията на СЕМ. Според чл. 28 член на СЕМ може да отсъства от заседание поради отпуск, при служебна командировка и други уважителни причини, под които се разбира болест. Пита как ще се докаже и дали е редно в 5 поредни заседания на СЕМ да отсъстват членовете, които искат да присъстват, за да има СЕМ професионално лице, когато се инициират серия публични дискусии от МК, от институт „Отворено общество” от АБРО. Това са важни въпроси; с никого доц. Пешева не иска да се конфронтира – те носят принципен характер. Съветът трябва да си дава сметка, че това, което мисли за себе си, обществената среда и медийната гилдия не мислят същото за СЕМ. Съветът трябва да си дава сметка, че работи лошо и че трябва да се помъчи с общите усилия на съветниците да работи по-добре.

Милен Вълков се е подписал под докладната за свикването на извънредното заседание. Смята, че въпросът е доста сериозен. По отношение на емоционалното изказване на доц. Пешева отбеляза, че тя частично има право и частично няма право. Първо, не смята, че СЕМ има нулев авторитет сред колежията. Ако визира двама известни в колежията и в България медийни експерти – може би има право; при тях авторитетът на СЕМ е нулев. Те обаче, са известни на цялата българска колегия – не е необходимо да ги споменава. Това е по отношение на емоциите. По отношение на „двете публични порицания” на премиера по отношение на дейността на СЕМ, това е научил от свой приятел, пътувайки с колата си, като реакцията му е била мигновена – задал е въпросът ”А той защо забави Плана за цифровизацията?” такава е била неговата първоначална нормална реакция. По-важно е обаче, да се върне на главния въпрос. СЕМ трябва да присъства на тези дискусии и смята, че може да бъде намерен вариант Съветът да бъде по-силно представен там. Не е мислил за самостоятелна презентация на СЕМ - приема това да бъде обсъдено и не е против. За него обаче, е важно не само членовете на СЕМ да присъстват на дискусиите, а за него е важно да присъстват и експертите от СЕМ. Категоричен е, че трябва СЕМ да присъства и главните експерти от съответните дирекции, имащи отношение към въпросите.

Анна Хаджиева отбеляза във връзка с казаното от Маргарита Пешева по отношение на критиките – присъствала е в пленарна зала, когато са отправяни критиките към Съвета.

Смята, че СЕМ, като независим орган, трябва да отстоява позицията си на независим орган и да не се впечатлява толкова от политическите дискусии, които използват и СЕМ като инструмент. Според нея в тези критики се е съдържал политически дебат, а политическият дебат, започва и свършва при конструиране на органа. Смята също, че критиките са породени, до известна степен, от неразбиране на функциите на СЕМ и са отправени по отношение на съдържанието на телевизионните програми и ненамесата на СЕМ в това съдържание. Обобщава, не смята, че трябва да се влагат емоции в подобни критики. Съгласна е с мнението на Милен Вълков, че е важно на дискусиите да присъстват експертите от съответните дирекции в СЕМ; добре би било да се поговори с АБРО и да се направи компромис – дали може да се съвмести и регулярността на заседанията на СЕМ вторниците сутринта с тези дискусии. Когато обаче, членовете на СЕМ искат и трябва да присъстват на дискусиите, важно е да присъстват експертите и по един или двама от членовете на СЕМ. Не мисли, че има порок в това да се отсъства от заседание в определени моменти. Не смята за правилно да се променя за цял месец началният час на заседанията.

Бойчо Кулински не е очаквал, че докладната ще наложи провеждането на извънредно заседание, но тъй като това е факт, отбелязва вижданията си. По принцип, не става дума за авторитета на СЕМ, а за участието на членовете на СЕМ в този цикъл от дискусии. Смята, че тъй като тези дискусии са под егидата на МК, институт „Отворено общество”, АБРО и др. неправителствени организации, които участват, ще се разискват въпроси, свързани не само със статута на СЕМ. Въпросът не е дали СЕМ трябва да участва или не. Смята, че СЕМ трябва да участва, но дискусиите не трябва да съвпадат със заседанията на СЕМ. Не трябва да се отсъства от тези заседания, в противен случай ще трябва да се направи ротация между членовете – по един-двама съветници да присъстват, а в същото време да се провеждат и заседанията на СЕМ. Предлага Съветът да обмисли един приемлив вариант – дали да има по трима представители, които да се ротират, и в този редовен час в същото време да се провеждат заседанията на СЕМ, или да бъде направен компромис и началният час на заседанията в периода на дискусиите да бъде 13,30 часа отново във вторник.

Мария Стефанова поясни защо е свикано извънредно заседание – след като гласуването е лично, Съветът трябва да определи. Тъй като внесената докладна визира дискусиите, които започват следващия ден (11.11.2008 г.), сега този въпрос трябва да бъде решен.

Райна Николова е изненадана от това, че АБРО организират срещите си в такъв порядък, тъй като досега винаги са се съобразявали със заседанията на Съвета и с ангажираността на СЕМ. Доколкото си спомня, единствено институт „Отворено общество” не се е съобразявал, дори се е налагало само някои от членовете на СЕМ да присъстват на срещите на „Отворено общество”, но дори и тогава по такъв начин не е драматизирано, че всички съветници едновременно трябва да присъстват, когато институт „Отворено общество” предлага докладите си. Поканите до СЕМ са отправяни от АБРО и институт „Отворено общество” още в средата на миналия месец, като прави впечатление, че в краткото време, в което са очаквали отговорите, не са обърнали внимание, че в този час Съветът започва заседанията си; на второ място – че СЕМ не заявява участие. Следва да се има предвид, че темата, която в най-голяма степен касае СЕМ, е заложена за 09.12.2008 г. (вторник) – „Регулация, съвместна регулация и саморегулация”, т.е. дори и по отношение на тази тема не са си съобразили часовете, за да може членовете на СЕМ да участват. Доц. Николова обръща внимание, че винаги до този момент са го правили. Не е склонна, след като един път Съветът е взел решение, че няма да участва толкова активно, в последния момент да променя това си решение и задължително да присъства на всички дискусии. Тези срещи, както е известно, са

въпрос на личен избор – те не са задължение за членовете на СЕМ. На следващо място, предвид начинът, по който са разпределени, смята, че СЕМ не е редно да си променя часа на заседанията – най-малкото, защото не ѝ е известно МС да си променя часа на заседания – четвъртък от 10,00 часа, за да присъства макар и на една дискусия, а не на пет поредни, организирани от институт „Отворено общество” (набляга на институт „Отворено общество”, който е една от най-влиятелните неправителствени организации и с международно участие и с много силно присъствие в България). С оглед на институционалността и отстояването на авторитета на СЕМ, смята, че не е редно под натиск на организации, които не са си съгласували програмата със СЕМ, да си променя Съветът часа на заседанията. Не е изключено следващия път Центърът за развитие на медиите, примерно, успял да организира дискусия миналата седмица пак за стабилност в Източна Европа, довела доста чужденци в България (това е също достатъчно авторитетна организация в областта на медийния сектор, която организира добри европейски проекти) да реши да си организира събитието по същото време и да не се съобрази със СЕМ и тогава Съветът също ще е длъжен да присъства на подобна поява. Доц. Николова предлага, без да бъде използван груб тон, СЕМ да съобрази отговора си, като обърне внимание, че по това време (вторниците) СЕМ провежда редовните си заседания, като в същото време СЕМ да обмисли вариант, съобразно който членовете на СЕМ в същото време да могат да участват по отношение на програмата, както е заложена. Райна Николова предварително заяви, че няма да присъства на нито една от тези дискусии, така че с оглед на ротацията и на начина, по който е предложена програмата – да е възможно да бъдат съгласувани колегите и, както са предложили и Милен Вълков и Бойчо Кулински, и експертите да могат да присъстват (те също имат нужда от това да участват). За съветниците, за които се предполага, че познават Директивата за аудиовизуалните медийни услуги, е важно как този въпрос ще бъде обсъждан във връзка със съвместната регулация и саморегулацията, но в по-голяма степен смята, че и за рекламата и спонсорството и най-вече – за позиционирането на продуктите (което е един нов правен институт) колегите от дирекция „Мониторинг”, „Правни дейности” също ще получат добра информация. Биха могли при желание да участват и в другите заложи теми - например „Обхват на директивата и юрисдикцията” – въпрос, който смята, че „малко пресилено” е включен като дискусия, защото обхватът на директивата и юрисдикцията е въпрос, който се поставя в началото на текста и такъв казус, убедена е, че никога не е съществувал, но никой не поставя под съмнение начинът, по който се прилага Директивата. С това иска да каже, че ако не присъства целия Съвет при дискусията на темата, няма да е фатално. Смята, че темата за рекламата, авторските и сродните права, са от съществено значение с оглед на правоприлагането от страна на СЕМ, както и темата за регулацията, съвместната регулация и саморегулацията. Тя откроява дискусиите на 18, 25 ноември и 09 декември – това е нейното мнение.

Милен Вълков е направил справка защо във вторниците са насрочени дискусиите. В понеделник „господата народни представители са по избирателните си райони”; в сряда е председателският съвет и се определя програмата на НС; в четвъртък има заседание на МС, а в петък – парламентарен контрол. Вторник е единственият работен ден, за да могат да присъстват и депутати и представители на МС от организацията, която организира тези дискусии. Обръща внимание върху това, че в докладната никъде не е отразено, че СЕМ трябва „под строй” да присъства на тези дискусии. Ако СЕМ вземе такова решение – той ще се самоотлъчи.

Анюта Асенова е напълно съгласна с Райна Николова; не смята, че на Съвета трябва да му бъдат налагани от неправителствена организация денят и часът, в които СЕМ трябва участва. Това е недопустимо, иначе, по отношение на присъствие приема на

ротационен принцип участието на съветниците. Съгласна е , че и за експертите ще е важно да присъстват.

Мая Вапцарова подкрепя предложението за ротационния принцип на участие на Съвета в дискусиите. Смята, че много би паднал авторитетът на СЕМ, ако откликва на всяка една неправителствена организация. Смята, че СЕМ трябва да намери изход от ситуацията, т.е. да се намери решение да участват експертите (по един или по двама души). Не смята обаче, че една неправителствена организация е редно да налага действия на Съвета.

Бойчо Кулински не разбира защо внасянето на докладната е прераснало в проблем. В докладната е предложено в деня на дискусии, ако е възможно, началният час на заседанията на СЕМ да бъде 13,30 или 14,00 часа. СЕМ е имал такава практика и не смята, че ще представлява съществен компромис от страна на Съвета, ако приеме това. Докладната е внесена на вниманието на СЕМ, а не за да се насрочва извънредно заседание. Не иска да се създава проблем, след което Съветът „геройски да го преодолява”.

Мария Стефанова припомни хронологията във връзка с писмата от АБРО. Първото писмо от АБРО е получено в СЕМ на 20.10.2008 г. и веднага – на първото заседание (на 21.10.2008 г.) СЕМ е разгледал това писмо. Тогава, с оглед на петте дискусии, които съвпадат с редовните заседания на Съвета, СЕМ е взел решение директорите на дирекциите в СЕМ да преценят дали те самите или да излъчат експерти и от съветниците, който изявява голямо желание, в съответния ден да отсъства от заседание. АБРО след това са проявили настоятелност (вероятно не са получили потвърждение за участие и от другите, на които са изпратили писма и покани). Според Мария Стефанова въпросът е изключително важен. Действително директивата - на срещата на ЕПРА в Дъблин изрично е казано, че директивата трябва да влезе в сила в страните-членки не по-късно от 11.12.2009 г. От тази гледна точка, няма голям избор. От друга страна, похвално е, че АБРО заедно с института „Отворено общество” правят тази поредица от дискусии и СЕМ трябва да се включи. Въпросът е колко от съветниците, по кои теми точно иска да вземе отношение. Веднага обръща внимание, че тема № 2 – на 18.11.2008 г. е за реклама, спонсорство и позициониране на продукти. Миналата година тя е била поканена от АБРО и е направила презентация по отношение на позиционирането на продукти. Същата презентация може да им я предостави и сега, но не мисли лично тя да участва в тази точно среща. Смята, че е редно неправителственият сектор и тези, които имат търговски интерес, да обсъдят тези въпроси, а след това СЕМ – като регулатор, може да се произнесе, ако това бъде поискано от него. Ако не – в едно становище СЕМ може да направи това по всяко време и да изпрати становището в КГОМ в НС. Тъй като е деликатен човек, който е засвидетелствал това свое качество пред колегите си, смята, че „по солмоновски” въпросът трябва да бъде решен. Следващият ден е стартът на серията дискусии. Предлага заседанието на СЕМ да бъде с начален час – 13,30 часа. Не възразява СЕМ да присъства там, като отбеляза, че АБРО е поставила квота за експертите – максимум 5 човека. От Съвета който реши, ще участва. Позволила си е да подаде имената на Бойчо Кулински, Маргарита Пешева, Милен Вълков и своето име. Ако от останалите някой желае, не е късно и сега да бъдат подадени имената. Отбеляза още, че СЕМ единствен е подал имена за предстоящия старт на дискусиите. За 18, 25.11 и за 02.12 предлага да се работи на принципа, който от колегите желае, да участва, но редовните си заседания СЕМ трябва да провежда както те са планирани. За 09.12., когато е последната дискусия, за която ѝ е указано да направи презентация – за мнението на СЕМ, с продължителност не повече от 30 мин. чувства се задължена от това наставление на АБРО и на институт „Отворено общество” ; ще подготви тази презентация, като преди да я направи, предпочита тя да бъде

обсъдена със СЕМ. След обсъждането в СЕМ , на 09.12. също смята, че целият Съвет може, ако реши, да участва. Затова предлага на 11.11. и на 09.12 заседанията на СЕМ да бъдат от 13,30 часа, а в останалите вторници – 18.11, 25.11 и 02.12. 2008 г. – който има желание да присъства. Смята, че така авторитетът на СЕМ ще бъде абсолютно съхранен и Съветът ще участва в този процес по въвеждането на директивата. Не е фатално обаче, регулаторът да не бъде изключително активен участник – дори е нормално регулаторът да бъде наблюдател в процеса на въвеждането на подобни европейски документи. Регулаторът във всяка една държава е мостът между провеждането на държавната политика в областта на медиите, провеждането на интересите на обществото и търговските интереси. Тези три интереса (грубо казано): държавният, търговският и общественят, Съветът е мостът да ги събере в една точка. Трябва СЕМ да покаже стил на поведение и досега смята, че Съветът го е демонстрирал, като деликатно е успявал да излезе от „критични и по-критични от тази ситуация”, дори много по-критични. По това предложение моли, ако има коментар, да го направят, ако не – предлага то да бъде гласувано.

Райна Николова помоли следващия ден, когато ѝ се налага да напусне заседанието в 14,30 часа, дневният ред да бъде така подреден, че ако Съветът взема решения за лицензирането, тези точки да бъдат изтеглени напред (има предвид решения за конкурсите в градовете Гоце Делчев, Перник, Пазарджик).

Маргарита Пешева изказа благодарност на Мария Стефанова за това, че е намерила разумно решение за запазване на авторитета на регулаторния орган и от гледище на това да не изглежда като едно особено регулаторно високомерие отсъствието на СЕМ от дискусиите. Приема решението като разумно. За протокола отбеляза, че вносителите на докладната не са предлагали да присъства целия Съвет.

След проведеното обсъждане **СЕМ гласува с 8 гласа „за” предложението: редовните заседания на Съвета на 11.11.2008 г. и на 09.12.2008 г. да бъдат с начален час – 13,30 часа**, с оглед активното участие на съветниците в работните дискусии, отнасящи се до предстоящото въвеждане на Директивата за аудиовизуални услуги в ЗРТ; на работната дискусия на 09.12.2008 г. **Мария Стефанова ще направи презентация в рамките на темата „Регулация, съвместна регулация и саморегулация”.**

СЕМ реши в работните дискусии, организирани от Институт „Отворено общество” и АБРО, които ще се проведат на 18.11.2008 г., 25.11.2008 г. и на 02.12.2008 г. да участват съветниците, заявили интерес, и експерти от дирекции ”Мониторинг”, „Правни дейности”, „Лицензиране” и отдел „Анализи” (общо 5-има представители от дирекциите), като заседанията на СЕМ на посочените дати ще бъдат с обичайния си начален час – 10,00 часа.

На заседанието си на 11.11.2008 г. (вторник) **СЕМ ще разгледа Отчет за дейността на СЕМ за 2007 г.**

СЕМ реши да покани г-жа Румяна Бъчварова, „Маркет Линкс”, в 15,00 часа на 11.11.2008 г. (вторник), която да представи резултатите от изследванията на агенцията в градовете Перник, Гоце Делчев и Пазарджик.

Приложени документи към Протокол № 50:

1. Предложение за промяна в началния час на заседанията с вх. № 013-147-23(07)/06.11.2008 г.

2. Покана за извънредно заседание с вх. № 013-147-24(07)/06.11.2008 г.

3. Писмо от институт „Отворено общество” и АБРО - покана в дискусиите относно въвеждане на Директивата за аудиовизуални медийни услуги с вх. № 013-147-21(07)/20.10.2008 г.

4. Писмо от институт „Отворено общество” и АБРО - покана в дискусиите относно въвеждане на Директивата за аудиовизуални медийни услуги с вх. № 013-147-22(07)/06.11.2008 г.

5. Писмо от институт „Отворено общество” и АБРО - покана в дискусиите относно въвеждане на Директивата за аудиовизуални медийни услуги с вх. № 013-147-25(07)/07.11.2008 г.

6. Съобщение от КГОМ в НС с вх. № 013-968-01/07.11.2008 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева

Анюта Асенова

Бойчо Кулински

Маргарита Пешева

Мая Вапцарова

Милен Вълков

Райна Николова

Мария Стефанова

и.д.Председател